

És elvégre érintetlen nem hagyhatok még néhány badarságot, mert vannak egyesek kik a jelzett fonák eljárás mentségére következő üres védelmekkel élnek. „Minek bajlodjék az illető tiszt azzal, mikor a jövedelem fáradtság nélkül is befolyik, addig az erdőtiszt más teendőit végezheti,“ vagy pedig: „Czélom az hogy a kézimunka és fuvarbér — mely e vidéken hallatlan drága — lejobb szállíttassék, és erre nagyon alkalmas egy vállalkozó, mert ő minden fillérért megnézi hova teszi.“ Mintha azt már egy hű tiszt vagy kezelő ép úgy nem tehetné mint egy vállalkozó?! A munkabért is lehet korlátok közt tartani, ha lelki ismeretes lépést tartunk az idővel, s meg nem vonjuk a munkástól azt, a mi őt megilleti. Nagyon természetes ha az élelmi czikkek drágúlnak, hogy többet is kell fizetnünk, de az élelmi czikkek ily emelkedése, s a munkabér ez utáni emelése még kevés embert buktatott meg, mert a többi iparczikkek árai is ezzel emelkednek rendesen.

Ismételve mondom tehát hogy jobb és előnyösebb ha az illető birtokos azon hasznot mit a vállalkozók — saját birtokán belül zsebre raknak, maga tegye zsebre. A vállalkozó a kész anyagot — oly állapotban mint azt fentebb kifejtém — kéztől kapja, s azt aztán szállítsa, finomítsa oda a hova és a hogy neki tetszik, s élénkitse vele a forgalmat az országos vagy a világ piaczon.

Nyitrai Andor.

Az úgynevezett erdészjelöltekről.

Erdészjelölt alatt oly fiatal embert értünk, aki az akademiát jó sikerrel végezván kincstári erdőgazdaságban gyakorlati pályára lép. Ebből válik azután — ha a megszabott idő alatt államvizgát tett — erdőgyakornok és később tisztviselő.

Ily ifjak régebben már az akademián részesültek segélypénzben és szolgálati éveikbe az ott töltött idő is beszámított. Tanulmányaikat végezván erdőörökül neveztetek ki, nehogy szolgálati idejük megszakíttassék és ily de csak névleges

minőségben végezték a mostani erdészjelöltek teendőit, amíg valóságos gyakornokokká vagy tisztökké neveztetek ki.

Ez úton vált lehetővé, hogy egyes tisztviselők 40 évi hű szolgálat után néhány évi teljes nyugdíj élvezetében pihenhettek.

Most ellenben a fiatal szakember kincstári szolgálatba jó remény fejében lép — a nélkül hogy egy krajezárnyi államsegegyben részesülne; gyakran a legterhesebb szolgálatot végzi, egy helyről a másikra helyeztetik át — leteszi az államvizsgát is, de szolgálata mindaddig nem vétetik számba, amíg gyakornokká nem neveztetik ki, a mi legtöbb esetben 5—8 évig is eltart.

Ez elv alkalmazását a mult korszak kormánya a következő indokokra alapította: oly ifju, aki az akadémiát épen elhagyta, a gyakorlati életbe eleinte csekély eredménynyel használható, és munkája elegendően van megfizetve azon alkalom által melyet mivelődésére nyer.

A dolog azonban nem áll egészen így. Ily fiatal erőt rendszeren nagyon is kiaknáztak, még pedig többnyire oly munka mellett, melyhez írás-olvasás igen, de tudomány nem szükséges és a mely mellett nemcsak hogy nem mivelődött, de azt is elfelejtette amit valaha iskolában és akadémián tanult.

E fölött az erdészeti pályára minálunk rendszeren szegényebb sorsu fiatalok lépnek, kiknek szüleik véres verejtékük utolsó szerzeményét is oda adják, hogy a fiuk habár terhes munka utján, de a miveltebb osztályok köreiben találjanak kenyeret.

Ezeket tekintetbe véve az erdészjelölt állapota valóban szomorúnak de egyszersmind olyannak is mondható, mely az állam érdekeivel nem egyezik.

Oly fiatal ember ugyanis, ki élete legvirágzóbb korszakát folytonos nyomorban tölteni — gyakran éhséggel küzdeni kénytelen és mivelődési eszközök szerzésére mitsem fordíthat; ki tisztességesebb társaságban illedelmes ruházat hiánya miatt föllépni nem képes, — és a kit még az sem vigasztal, hogy e

lesújtó küzdelmek évei valaha aggkorában fognak gyümölcsözni: az rendesen elkeseredik; bátorságát, erélyét, önérzetét veszíti, elsatnyul — vagy a legjobb esetben egészen egyoldalú géppé válik, — de nem ritkán, ha egyszer útja nyílik, a szenvedett lealázásokat és nélkülözéseket pótolni oly módon is igyekszik, mely a becsületnek és a kincstár érdekeinek megfelelően egyaránt alkalmatlan.

A kincstárnak azonban nagyon is érdekében áll, hogy magának sokoldalúan képzett, általános műveltségű és önérzettel bíró becsületes tisztviselőket neveljen, ezt pedig legjobban úgy teheti, ha jeles fiatal embereket kincstári uradalomban alkalmaz. De miután ez alkalmazás nem egyedül az ifjak kiképzése érdekében de a szolgálat hasznára is történik, méltányos és a főnntebbieknél fogva czélszerű is, hogy azokat munkájuk fejében legalább segélyben részesítse s hogy alkalmazásuk idejét szolgálati éveikül számba vegye.

Örömmel közöljük tehát a következő szabály-rendeletet, és hisszük hogy ez őszinte örömünkben t. olvasóink, de nevezetesen fiatal szaktársaink teljes mértékben osztozkodnak.

8596. sz. A m. k. pénzügyministeriumtól.

Az erdőgyakornokok és erdészjelöltekre nézve fönálló rendszer az erdészlet jelen igényeinek már meg nem felelvén, a következő szabályrendelet adatik ki.

Az erdészjelöltek ezennel megszüntetvén, jövőre csak erdőgyakornokok fognak fönállani.

Ezek kineveztetésük által az államszolgálatba fölvétetvén és a XII. díjosztályba soroztatván, azonnal föleskettetnek és szolgálati idejük az első eskületétel napjától szabályszerűen beszámíttatik.

Az erdőgyakornokok 80 krajczár és 1 forint napidíjjal rendszeresíttetnek.

Egy forint napidijjal rendszeresített gyakornoki állomásra csak az tarthat igényt, a ki az erdészeti államvizsgát letette.

Hosszabb ideig és jelesen folytatott szolgálat után, (az illető hivatal) külön ajánlata folytán, ily erdőgyakornok 1 ft. 25 kr. és 1 ft. 50 krnyi napidijt is nyerhet.

A rendszeresített gyakornoki állomásokra 80 kr. napidijjal oly erdésznövendékek is fognak kineveztetni, a kik államvizsgát még nem tettek, de az erdészeti szaktudományokat valamely erdőakadémián jó sikerrel végezték.

Azon gyakornokok, kik az államvizsgát a megszabott idő alatt le nem tennék, vagy ezen vizsgánál nem képesítetteknek bizonyulnának, minden fegyelmi eljárás mellőzésével és minden további igény nélkül elbocsáttatnak.

Hogyha erdésznövendékek a megszabott számon túl jelentkeznének, a kik az állami erdészethnél gyakorlatra lépni kívánnak, azok, fizetésre és kirándulási költségekre számot nem tarthatván és alkalmazásuk ideje szolgálati évekül nem számíttatván, csak oly föltétel alatt fognak fölvétetni vendégyakornokoknak, ha kimutatják, miszerint szüleik vagy más valaki által legalább 80 krnyi napidijnak megfelelő összeggel segélyeztetnek.

Ezen vendégyakornokok elhelyezésénél és alkalmazási helyök megváltoztatásánál kívánatuk tekintetbe veendő, a mennyiben ez a vendégyakornokok czélul kitüzött több oldalú és minden tekintetben megfelelő kiképzésével összeütközésbe nem jönne.

Ha a vendégyakornok erkölesi és egyéb magaviselete, vagy szorgalma meg nem felel, az a további gyakorlattól eltiltatik. —

Az erdőgyakornokok kinevezése és a vendégyakornokok fölvétele a m. k. pénzügyministeriumnak tartaték fön.

Ennek alapján fölszólittatik (az illető hivatal) miszerint 4 hét alatt kimerítően indokolt javaslatot tegyen az iránt, valjon

hány erdőgyakornok volna az ottani erdőszet, még pedig az igazgatóság, erdőrendezés és erdőhivatalok számára rendszeresítendő.

Egyúttal, az ottani erdőgyakornokok és erdőszjelöltek kimutatása mellett, a gyakornoki állomások betöltésére nézve a kellően indokolt és a jelöltek összes okmányaival ellátott javaslat felterjesztendő.

Budán 1869. évi márczius 12-én.

A m. k. pénzügyminister meghagyásából.

Graenzenstein.

A megyei erdőfelügyelőségek mielőbbi felállításának szüksége.

(Púza Jenő.)

Az urbéri viszonyok rendezése, a volt jobbágyok erdő- és legelő-illetőségének elkülönítése a volt földes úr birtokától s evvel összeköttetésben a tagosítás hazánkban nagyobb részét már befejeztetett, a m. kir. kincstári uradalmakhoz tartozó egyes községekben, ezen munka még jelenleg is folyamatban van, de rövid idő alatt be fog fejeztetni. A kincstári uradalmakban az elkülönítés, többnyire barátságos megegyezés alapján kötött szerződések értelmében történik, mely czélszerű eljárás által, több alkalom adatik, a jobbágy kivánalmait lehetőség szerint figyelembe venni, és azokat alaposság esetében méltányolni.

Azon községekben, hol a tényleges elkülönítés, ezen sorok írója által vitetett keresztül, az egy egész telek után kiadott legelő-, és erdő-illetőség nagysága nagyon különböző; némely községek ugyan is 16 holdnyi legelő-, és 8 holdnyi erdő-; mások ismét 18 holdnyi legelő-, és 12 holdnyi erdő-területet nyertek, holdját 1200 □ öllel számítva.

Az összes urb. legelő-illetőségnek megfelelő terület hiánya esetében, az, az erdő területből pótoltatott, mi által némely községek terjedelmes erdőrészek birtokába juttottak, és mentől nagyobb volt egy urbé-